

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 15/21
Люксембург, 11 февруари 2021 г.

Решение по съединени дела C-407/19, Katoen Natie Bulk Terminals NV и General Services Antwerp NV/Belgische Staat, и 471/19, Middlegate Europe NV/Ministerraad

Закон, който запазва пристанищната работа за признати работници, може да бъде съвместим с правото на Съюза, ако цели да се гарантира безопасността в пристанищните зони и да се предотвратят трудовите злоупотреби.

Участието на съвместна административна комисия при признаването на пристанищни работници обаче не е нито необходимо, нито подходящо за постигане на посочената цел

В белгийското право пристанищната работа се урежда по-специално със Закона за организацията на пристанищната работа, съгласно който пристанищната работа може да се извършва само от признати пристанищни работници. През 2014 г. Европейската комисия изпраща на Белгия официално уведомително писмо, в което посочва, че правната уредба относно пристанищната работа нарушава свободата на установяване (член 49 ДФЕС). Вследствие на това писмо през 2016 г. тази държава членка приема кралски указ за признаването на пристанищните работници в пристанищните зони, с който се уреждат редът и условията за прилагане на Закона за организацията на пристанищната работа, поради което Комисията приключва производството за установяване на нарушение срещу нея.

По дело Katoen Natie Bulk Terminals и General Services Antwerp (C-407/19) двете едноименни дружества, които извършват пристанищна дейност в Белгия и чужбина, искат от Raad van State (Държавен съвет, Белгия) отмяната на този кралски указ от 2016 г., като считат, че той възпрепятства свободата им да наемат пристанищни работници от други държави членки, различни от Белгия, за да работят в белгийски пристанищни зони.

По дело Middlegate Europe (C-471/19) съответното дружество е било принудено да заплати глоба, след като белгийските полицейски служби констатират нарушение, изразяващо се в извършване на пристанищна работа от непризнат пристанищен работник. В производство, образувано пред запитващата юрисдикция по това второ дело, а именно Grondwettelijk Hof (Конституционен съд, Белгия), дружеството оспорва конституционосъобразността на Закона за организацията на пристанищната работа, като счита, че той нарушава свободата на търговията и промишлеността. Като отбелязва, че тази свобода, гарантирана от белгийската конституция, е тясно свързана с няколко основни свободи, гарантирани от Договора за функционирането на ЕС, като свободното предоставяне на услуги (член 56 ДФЕС) и свободата на установяване (член 49 ДФЕС), тази юрисдикция решава да отправи запитване до Съда, както е направил Raad van State (Държавен съвет) по първото дело, относно съвместимостта на тези национални правила, които запазват специален режим за наемане на пристанищни работници, с тези две разпоредби. С тези съединени дела, освен отговора, който трябва да даде на този въпрос, от Съда се иска да изведе допълнителни критерии, позволяващи да се изясни съответствието на режима на пристанищните работници с изискванията на правото на Съюза.

Съображения на Съда

Съдът най-напред констатира, че разглежданата правна уредба, която задължава чуждестранните предприятия, желаещи да се установят в Белгия, за да упражняват там пристанищни дейности или които, без да се установят, желаят да предоставят там пристанищни услуги, да използват само пристанищни работници, признати за такива в

съответствие с тази правна уредба, не позволява на такива предприятия да използват своя собствен персонал или да наемат други непризнати работници. Следователно тази правна уредба, която може да направи установяването на тези предприятия в Белгия или предоставянето от тях на услуги в тази държава членка по-малко привлекателно, представлява ограничение на тези две свободи на установяване и на предоставяне на услуги, гарантирани съответно с членове 49 ДФЕС и 56 ДФЕС. Съдът припомня, че такова ограничение може да бъде обосновано с императивни съображения от общ интерес, при условие че може да гарантира осъществяването на преследваната цел и че не надхвърля необходимото за постигането ѝ. В случая Съдът отбелязва, че разглежданата правна уредба не може сама по себе си да се счита за неподходяща или непропорционална за постигане на целта, която тя преследва, а именно да се гарантира безопасността в пристанищните зони и да се предотвратят трудовите злоупотреби. Като преценява цялостно разглеждания режим, Съдът приема, че такава правна уредба е съвместима с членове 49 ДФЕС и 56 ДФЕС, доколкото условията и редът, определени въз основа на тази правна уредба, се основават, от една страна, на обективни, недискриминационни и предварително известни критерии, които позволяват на пристанищните работници от други държави членки да докажат, че отговарят в тяхната държава по произход на изисквания, равностойни на прилаганите спрямо местните пристанищни работници, и от друга страна, не установяват ограничена квота от работници, които могат да бъдат признати за пристанищни работници.

По-нататък, разглеждайки съвместимостта на обжалвания кралски указ с различните свободи на движение, гарантирани от Договора за функционирането на ЕС, Съдът посочва, че разглежданата национална правна уредба представлява и ограничение на свободното движение на работници, закрепено в член 45 ДФЕС, доколкото може да има възпиращо действие по отношение на работодателите и работниците от други държави членки. При това положение Съдът преценява необходимостта и пропорционалността на различните мерки, съдържащи се в тази правна уредба, с оглед на целта да се гарантира безопасността в пристанищните зони и да се предотвратят трудовите злоупотреби.

В това отношение, на първо място, Съдът счита, че разглежданата правна уредба, съгласно която по-специално:

- признаването на пристанищните работници се извършва от административна комисия, съставена поравно от членове, определени от организациите на работодателите и от организациите на работниците,

- в зависимост от необходимостта от работна ръка тази комисия решава също така дали признатите работници трябва да бъдат включени в квота за пристанищни работници, като се има предвид, че за пристанищните работници, които не са включени в тази квота, срокът на признаването им е ограничен до срока на действие на трудовия им договор, така че трябва да се започне нова процедура за признаване за всеки нов договор, който те сключват,

- не е предвиден максимален срок, в който посочената комисия трябва да се произнесе,

доколкото не е нито необходима, нито подходяща за постигането на посочената цел, не е съвместима със свободите на движение, залегнали в членове 45 ДФЕС, 49 ДФЕС и 56 ДФЕС.

На второ място, Съдът разглежда условията за признаване на пристанищните работници. Съгласно разглежданата правна уредба, освен ако може да докаже, че отговаря на равностойни условия в друга държава членка, работникът трябва да отговаря на изисквания за медицинска годност, успешно преминаване на психологически тест и предварително професионално обучение. Според Съда тези изисквания са условия, които могат да гарантират безопасността в пристанищните зони и са пропорционални на тази цел. Следователно такива мерки са съвместими със свободите на движение, предвидени в членове 45 ДФЕС, 49 ДФЕС и 56 ДФЕС. Съдът обаче счита, че запитващата юрисдикция следва да провери дали възложената на организацията на работодателите и евентуално на синдикатите на признатите пристанищни работници задача при определянето на органите,

натоварени с извършването на тези прегледи, тестове или изпити, може да постави под съмнение техния прозрачен, обективен и безпристрастен характер.

На трето място, Съдът приема, че разглежданата правна уредба, която предвижда запазване на признаването, получено от пристанищен работник съгласно предходна правна уредба и включването му в квота за пристанищни работници, не изглежда неподходяща за постигане на преследваната цел, нито непропорционална по отношение на последната, поради което в това отношение тя е съвместима и със свободите, закрепени в членове 45 ДФЕС, 49 ДФЕС и 56 ДФЕС.

На четвърто място, Съдът счита, че разглежданата правна уредба, съгласно която прехвърлянето на пристанищен работник в квота за работници в пристанищна зона, различна от тази, в която той е бил признат, е обвързано с условия и ред, определени в колективен трудов договор, съответства на свободите на движение, предвидени в членове 45 ДФЕС, 49 ДФЕС и 56 ДФЕС. Все пак запитващата юрисдикция следва да провери дали определените условия и ред са необходими и пропорционални с оглед на целта да се гарантира безопасността във всяка пристанищна зона.

На последно място, Съдът посочва, че правна уредба, съгласно която работниците, заети с логистична дейност, трябва да притежават „сертификат за безопасност“, чиито ред и условия за издаване се определят в колективен трудов договор, не е несъвместима със свободите, предвидени в членове 45 ДФЕС, 49 ДФЕС и 56 ДФЕС, при положение че условията за издаването на такъв сертификат са необходими и пропорционални на целта да се гарантира безопасността в пристанищните зони и предвидената процедура за получаването му не налага неразумни и несъразмерни административни тежести.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването

За допълнителна информация се свържете с *Iliana Paliova* ☎ (+352) 4303 4293

Кадри от обявяването на решението са достъпни на „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106